

LITERATURA I KULTURA POPULARNA

**LITERATURA
I KULTURA
XXIV
POPULARNA**

**pod redakcją
Anny Gemry**

**WROCŁAW 2018
WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO**

Rada Redakcyjna/Advisory Board

- Dr hab. prof. nadzw. Dejan Ajdačić (Kijiwskij nacionalnyj uniwersytet imeni Tarasa Szewczenka, Ukrainia)
Dr Maria Bujnicka (dr. em., Uniwersytet Śląski, Polska)
Prof. dr hab. Krzysztof Dmitruk (prof. em., Uniwersytet Rzeszowski, Polska)
Dr hab. prof. UŁ Elżbieta Durys (Uniwersytet Warszawski, Polska)
Dr Tomasz Ewertowski (Shanghai International Studies University, China)
Prof. dr hab. Krzysztof Dmitruk (prof. em., Uniwersytet Rzeszowski, Polska)
Prof. dr hab. Jacek Kolbuszewski (prof. em., Uniwersytet Wrocławski, Polska)
Prof. dr hab. Marta Součková (Prešovská univerzita v Prešove, Slovensko)
Prof. dr hab. Roch Sulima (Uniwersytet SWPS, Polska)
Doc. dr Halina Turkiewicz (Lietuvos Edukologijos Universitetas, Lietuva)
Dr prof. nadzw. Andrea Virginás (Universitatea Sapientia/Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, România)

Redaktor naczelny/Editor-in-chief

- Dr hab. prof. UWrocław Anna Gemra (Uniwersytet Wrocławski, Polska)

Zastępca redaktora naczelnego/Associate editor

- Dr hab. Konrad Dominas (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Polska)

Sekretarz redakcji/Editorial secretary

- Dr hab. Adam Mazurkiewicz (Uniwersytet Łódzki, Polska)

Członek redakcji/Editorial member

- Dr Agnieszka Szurek (Uniwersytet Warszawski, Polska)

Redaktorzy tematyczni/Subject editors

- Dr hab. Konrad Dominas (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Polska)
Dr hab. prof. UŁ Elżbieta Durys (Uniwersytet Warszawski, Polska)
Dr hab. prof. SWPS Agnieszka Nieracka (Uniwersytet SWPS, Polska)

Komitet Redakcyjny/Editorial Board

- Dr hab. Konrad Dominas (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Polska)
Dr hab. prof. UWrocław Anna Gemra (Uniwersytet Wrocławski, Polska)
Dr hab. Adam Mazurkiewicz (Uniwersytet Łódzki, Polska)
Dr Agnieszka Szurek (Uniwersytet Warszawski, Polska)

Recenzenci/ Reviewers

- Dr hab. prof. UMK Dariusz Brzostek (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska)
Dr hab. prof. UO Joanna Czaplńska (Uniwersytet Opolski, Polska)
Dr hab. Konrad Dominas (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Polska)
Prof. Dr. Jörg Döring (Universität Siegen, Deutschland)
Prof. Terri Doughty, M.A. (Vancouver Island University, Canada)
Dr hab. prof. UŁ Elżbieta Durys (Uniwersytet Warszawski, Polska)
Prof. Dr. Hans Esselborn (Universität zu Köln, Deutschland)
Prof. Dr. Detlef Haberland (Carl von Ossietzky Universität, Deutschland)
Dr hab. Wojciech Kajtoch (Uniwersytet Jagielloński, Polska)
Dr hab. Magdalena Kempna-Pieniążek (Uniwersytet Śląski, Polska)
Dr hab. Barbara Kita (Uniwersytet Śląski, Polska)

Dr hab. prof. UWM Joanna Kokot (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Polska)
Dr hab. Adam Mazurkiewicz (Uniwersytet Łódzki, Polska)
Dr hab. prof. SWPS Agnieszka Nieracka (Uniwersytet SWPS, Polska)
Prof. dr hab. Jacek Rzeszutnik (Uniwersytet Wrocławski, Polska)
Dr, kandydat nauk Olesya Stuzhuk (Nacionalna akademija nauk Ukrainy, Ukraina)
Doc. dr Krystyna Syrnicka (Lietuvos Edukologijos Universitetas, Lietuva)
Dr Józef Szostakowski (Lietuvos Edukologijos Universitetas, Lietuva)
Dr. Heather Wright, PhD (University of Wittenberg, Ohio, US)
Dr hab. prof. UMK Violetta Wróblewska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska)

Redaktorzy językowi/Language editors

Język polski

Dr hab. Alicja Mazan-Mazurkiewicz (Uniwersytet Łódzki, Polska)

Dr Dorota Ucherek (Uniwersytet Wrocławski, Polska)

Język angielski/English

Dr John Eric Starnes (Uniwersytet Śląski, Polska)

Dr hab. Grzegorz Trębicki (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Polska)

Język niemiecki/Deutsch

PD Dr. phil. Rolf Füllmann (Universität zu Köln, Deutschland)

Dr Paweł Wałowski (Uniwersytet Zielonogórski, Polska)

Języki: rosyjski i ukraiński/russkij jazyk, ukrajinska mowa

Prof. dr hab. Olena Poliszczuk (Żytomyrskij derżawnyj uniwersytet imeni Iwana Franka, Ukraina)

Dr hab. prof. UZ Roman Sapeńko (Uniwersytet Zielonogórski, Polska)

Języki: hiszpański, kataloński i portugalski/español, castellano, português

Dr Wojciech Charchalis (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Polska)

Dr Raúl Fernández Jódar (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Polska)

Język włoski/italiano

Dr Małgorzata Ślarzyńska (Uniwersytet Warszawski, Polska)

Dr Federico della Corte, PhD, prof. UKSW (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Polska)

Numer czasopisma ukazał się w wyniku współpracy wydawniczej
Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Wrocławskiego
i Wydawnictwa Uniwersytetu Wrocławskiego Sp. z o.o.

© Copyright by Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego Sp. z o.o., Wrocław 2018

ISSN 0239-6661 (AUWr)

ISSN 0867-7441 (LiKP)

Nakład: 140 egz.

Pierwotna wersja czasopisma: papierowa

Strona internetowa czasopisma: <http://lkp.wuwr.pl/>

Journal's Website: <http://lkp.wuwr.pl/en>

Informacje dla autorów: <http://lkp.wuwr.pl/page/-66/>

Informations for authors: <http://lkp.wuwr.pl/page/-270>

Publikacja przygotowana w Wydawnictwie Uniwersytetu Wrocławskiego Sp. z o.o.

50-137 Wrocław, pl. Uniwersytecki 15

tel. 71 3752885, e-mail: marketing@wuwr.com.pl

Spis treści

Elżbieta Durys, Agnieszka Nieracka, Wstęp 7

Prace II Zjazdu Polskiego Towarzystwa Badań nad Filmem i Mediami

Marta Maciejewska, O (wielo)gatunkowości filmów pełnometrażowych
Jana Švankmajera 11

Andrea Virginás, Film genre patterns and complex narrative strategies
in the service of authorship 25

Kamila Żyto, Detours of absurdity: Coen brothers' *Fargo* in the noir melting pot
of genre patterns 39

Agnieszka Nieracka, Zombiczna transmedialność
i złośliwy demon obrazów 55

Jana Dudková, „Cool XXL”: Slovak millennial films in the context
of postsocialist sensibility (of Slovak cinema) 67

Alicja Helman, Opera w filmie — opera filmowa 83

Marta Stańczyk, *Liberté, égalité, sororité*. Kobięce gatunki cielesne i francuskie
„ekstremistki” 97

Piotr Wajda, Od ofiary po sukuba. Wizerunek kobiety w kinie *giallo* 113

Ewa Mazierska, No longer a trivial entertainment:
Popular cinema in Poland after 2000 129

Elżbieta Ostrowska, Emotional investments: Contemporary Polish romantic
comedy and neoliberalism 143

Elżbieta Durys, The potential of *Nordic noir*: *The Pustina* miniseries
as an example of the transnational usage of the formula 155

Agnieszka Smoręda, The breakthrough character of *The X-Files*:
Genre hybridity and narrative structure 173

Film i sztuka

Katarzyna Marak, Nelly Strehlau, *Thanatomorphose* and *Contracted*:
Feminine body and sexuality in horror and the horror of feminine body
and sexuality 187

Maria Piwińska, Adapting tone from novel to film: Vladimir Nabokov's *Lolita* and its film adaptation by Stanley Kubrick 199

Marta Kaprzyk, Ta śmieszna codzienność. Konwencje i źródła humoru w wybranych współczesnych komediach hiszpańskich 209

Alina Biała, Estetyka i perswazja. Czytanie plakatu (na podstawie posterów Rafała Olbińskiego) 225

Literatura, kultura

Wojciech Kajtoch, Próba analizy *Rodziny wilkołaka* (*Siemji wurdałaka*) Aleksieja K. Tołstoja, jej przekładu pióra René Śliwowskiego i adaptacji filmowych 247

Robert Dudziński, Agent 007 za żelazną kurtyną. Fenomen Jamesa Bonda w piśmiennictwie kulturalnym Polski Ludowej 289

Rafał Kochanowicz, *Zmiennik wybawiony albo tryumf wiedźmina*. Cyfrowy dialog z kulturą i obyczajowością (*Wiedźmin 3*) 313

Adam Mazurkiewicz, O (możliwym) spojrzeniu na supersystem rozrywkowy z perspektywy wykorzystania wybranych osiągnięć językoznawstwa. Propozycja metodologiczna 329

Mateusz Napiórkowski, Legendy miejskie netloru jako wyraz niepokoju współczesnego świata na przykładzie legend internetowych 357

Katarzyna Wodniak, Powieść w odcinkach na łamach znińskiej gazety „Pałuczanie” (1927–1939) 369

Polemiki i recenzje

Adam Mazurkiewicz, Filmowy horror oczami młodych naukowców (Recenzja: *Spotkania z gatunkami filmowymi. Horror*, red. Bogumiła Fiołek-Lubczyńska, Agnieszka Barczyk, Renata Nolbrzak, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014, ss. 138) 397

Michał Wolski, Synteza kina superbohatera (Recenzja: Tomasz Żaglewski, *Kinowe uniwersum superbohaterów. Analiza współczesnego filmu komiksowego*, PWN, Warszawa 2017, ss. 358) 402

Ewa Nowak, Zmierzch antycznych igrzysk (Recenzja: Sofie Remijsen, *The End of the Greek Athletics in Late Antiquity*, Cambridge University Press, Cambridge 2015, ss. 389) 407

Martyna Pańczak, *A imię jej czterdzieści i cztery. W stronę kanonu (bardziej) otwartego* (Recenzja: ...*czterdzieści i cztery. Figury literackie. Nowy kanon*, red. Monika Rudaś-Grodzka, Barbara Smoleń, Katarzyna Nadana-Sokołowska, Agnieszka Mrozik, Katarzyna Czeczot, Anna Nasiłowska, Ewa Serafin-Prusator, Agnieszka Wróbel, IBL PAN, Warszawa 2016, ss. 698) **414**

Malwina Dziekan, *Detektywi wiecznie żywi* (Recenzja: Tadeusz Cegielski, *Detektyw w krainie cudów. Powieść kryminalna i narodziny nowoczesności 1841–1941*, Wydawnictwo W.A.B. – Grupa Wydawnicza Foksal, Warszawa 2015, ss. 374) **422**

Adam Mazurkiewicz, *O baśniach dziecięcych — w opowieściach nie dla dzieci* (Recenzja: Kamila Kowalczyk, *Baśń w zwierciadle popkultury. Renarracje baśni ze zbioru „Kinder- und Hausmärchen” Wilhelma i Jakuba Grimmów w przestrzeni kultury popularnej*, Stowarzyszenie Badaczy Popkultury i Edukacji Popkulturowej „Trickster”, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Wrocław 2016, ss. 245) **427**

Grzegorz Trębicki, *Reframing myth: Essays on mythopoeic fantasy* (Review: Brian Attebery, *Stories about Stories: Fantasy and the Remaking of Myth*, Oxford University Press, Oxford-New York 2014, 240 pp.) **433**

Contents

Elżbieta Durys, Agnieszka Nieracka, Introduction 7

Papers of the Second Congress of the Polish Society for Film and Media Studies

Marta Maciejewska, On genre-crossing in Jan Švankmajer's feature films 11

Andrea Virginás, Film genre patterns and complex narrative strategies
in the service of authorship 25

Kamila Żyto, Detours of absurdity: Coen brothers' *Fargo* in the noir melting pot
of genre patterns 39

Agnieszka Nieracka, Zombic transmediality and the malicious
demon of images 57

Jana Dudková, "Cool XXL": Slovak millennial films in the context
of postsocialist sensibility (of Slovak Cinema) 67

Alicja Helman, Opera in film — film opera 83

Marta Stańczyk, *Liberté, Égalité, Sororité*: Female body genres and the women
of the New French Extremity 97

Piotr Wajda, From victim to succubus: Women representation
in *giallo* films 113

Ewa Mazierska, No longer a trivial entertainment: Popular cinema
in Poland after 2000 129

Elżbieta Ostrowska, Emotional investments: Contemporary Polish romantic
comedy and neoliberalism 143

Elżbieta Durys, The potential of *Nordic noir*: *The Pustina* miniseries
as an example of the transnational usage of the formula 155

Agnieszka Smoręda, The breakthrough character of *The X-Files*: Genre hybridity
and narrative structure 173

Film and art

Katarzyna Marak, Nelly Strehlau, *Thanatomorphose* and *Contracted*:
Feminine body and sexuality in horror and the horror of feminine body and
sexuality 187

Maria Piwińska, Adapting tone from novel to film: Vladimir Nabokov's *Lolita* and its film adaptation by Stanley Kubrick 199

Marta Kaprzyk, This funny everyday life: Conventions and sources of humour in contemporary Spanish film comedies 209

Alina Biała, Aesthetics and persuasion: Reading the poster (based on posters by Rafał Olbiński) 225

Literature, culture

Wojciech Kajtoch, An attempt at a complementary analysis of *The Family of the Vourdalak* (*Siemja wurdalaka*) by Aleksey K. Tolstoy and its translation by René Śliwowski and its film adaptations 247

Robert Dudziński, Agent 007 behind the Iron Curtain: The phenomenon of James Bond in the cultural writings of the Polish People's Republic 289

Rafał Kochanowicz, *The Substitute Saved or the Triumph of the Witcher*: Digital dialogue with culture and morals 313

Adam Mazurkiewicz, On the (possible) analysis of the entertainment supersystem from the perspective of employing selected achievements of linguistics: A methodological approach 329

Mateusz Napiórkowski, Netlore urban legends as an expression of unrest in the modern world 357

Katarzyna Wodniak, The serialized novel in the *Pałuczanie* newspaper from Żnin (1927–1939) 369

Polemics and reviews

Adam Mazurkiewicz, Film horror through the young scholars' eyes (Review: *Spotkania z gatunkami filmowymi. Horror*, eds. Bogumiła Fiołek-Lubczyńska, Agnieszka Barczyk, Renata Nolbrzak, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014, 138 pp.) 397

Michał Wolski, Synthesis of the superhero movie genre (Review: Tomasz Żaglewski, *Kinowe uniwersum superbohaterów. Analiza współczesnego filmu komiksowego*, PWN, Warszawa 2017, 358 pp.) 402

Ewa Nowak, *The decline of ancient Olympics* (Review: Sofie Remijsen, *The End of the Greeks Athletics in Late Antiquity*, Cambridge University Press, Cambridge 2015, 389 pp.) **407**

Martyna Pańczak, *And her name will be forty and four. Towards a (more) open canon* (Review: ...*czterdzieści i cztery. Figury literackie. Nowy kanon*, eds. Monika Rudaś-Grodzka, Barbara Smoleń, Katarzyna Nadana-Sokołowska, Agnieszka Mrozik, Katarzyna Czeczot, Anna Nasiłowska, Ewa Serafin-Prusator, Agnieszka Wróbel, IBL PAN, Warszawa 2016, 698 pp.) **414**

Malwina Dziekan, *The timeless detectives* (Review: Tadeusz Cegielski, *Detektyw w krainie cudów. Powieść kryminalna i narodziny nowoczesności 1841–1941*, Wydawnictwo W.A.B., Grupa Wydawnicza Foksal, Warszawa 2015, 374 pp.) **422**

Adam Mazurkiewicz, *On children's tales in tales not meant for children* (Review: Kamila Kowalczyk, *Baśń w zwierciadle popkultury. Renarracje baśni ze zbioru „Kinder- und Hausmärchen” Wilhelma i Jakuba Grimmów w przestrzeni kultury popularnej*, Stowarzyszenie Badaczy Popkultury i Edukacji Popkulturowej „Trickster”, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Wrocław 2016, 245 pp.) **427**

Grzegorz Trębicki, *Reframing myth: Essays on mythopoeic fantasy* (Review: Brian Attebery, *Stories about Stories: Fantasy and the Remaking of Myth*, Oxford University Press, Oxford-New York 2014, 240 pp.) **433**